

Bilaga 2

Slutrapport Klimatkampanj A 39 Miljömiljarden

- sammanfattande översikt av delprojekten

Dnr 2005-002163-206

1998 antog kommunfullmäktige i Stockholm för första gången ett handlingsprogram mot växthusgaser. 2002 gjordes en uppföljning av programmet, vilket resulterade i ett omfattande åtgärdsprogram.

Nuvarande miljöprogram löper 2008 - 2011 och har som mål att växthusgasutsläppen per stockholmare ska minska med 10 procent 2007 - 2010. Det långsiktiga målet är att Stockholm ska vara fossilbränslefritt 2050.

Stockholms stads kommunfullmäktige avsatte i juni 2003 en miljard kronor för att minska Stockholms miljöskuld och för att förebygga att nya miljöproblem uppstår. Projekten genomförs fram till och med 2009.

Miljöförvaltningen beviljades 24 595 000 kr till sju projekt under samlingsnamnet Klimatkampanj Stockholm.

De berörda projekten var

	Beviljade medel
Klimatinformation till fastighetsägare och lägenhetsinnehavare del 1 -2	1 925 000
Klimatinformation till fastighetsägare och lägenhetsinnehavare del 3	3 770 000
Klimatjakt för stadens verksamheter och företag	1 500 000
KlimatAkuten	6 400 000
Energieffektivisering inom staden	1 200 000
Klimatpakten	1 200 000
Klimatneutrala Stockholmare	8 600 000

Klimatneutrala Stockholmare pågår till och med juni 2011 med KLIMP-medel. Klimatpakten kommer att drivas vidare och är under 2010 en del av miljöhuvudstadsåret. Erfarenheter från projekten Fastigheter, Hushåll, Klimatpakten och KlimatAkuten kommer att tas tillvara i kommunikationsdelen i projektet Stockholm Järva som har beviljats medel från Hållbara städer december 2009.

Resultat från projekten:

Projektet Klimatinformation till fastighetsägare och lägenhetsinnehavare var indelat i tre delar.

Del 1 – 2 Klimatinformation till fastighetsägare och lägenhetsinnehavare:

Projektet pågick 2005 – oktober 2008.

Projektet avrapporterades i Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) 2008-11-18, p 11
Dnr 2005-000315-206

Syftet med projektet var att energianvändningen i fastigheter skulle bli effektivare och egenkontrollen av fastigheterna förbättrad. Fastighetsägarna skulle också få hjälp med att påverka sina boende till ett energieffektivare beteende. Samtliga aktiviteter inom projektet syftade till att minska utsläppen av växthusgaser genom en effektivare energianvändning.

Inom projektet anordnade förvaltningen utbildningar, informationsträffar och studiebesök med olika teman.

De fastighetsägare som deltog i utbildningarna fick bidrag med 30 % för att låta en konsult enegiinventera deras fastigheter samt presentera lönsamma åtgärdsförslag. För att bidraget skulle betalas ut måste minst en av de föreslagna åtgärderna genomföras.

Sju grupper med över 250 fastighetsägare slutförde utbildningen. 54 stycken beviljades bidrag till inventeringen. De genomförda åtgärderna har sparat 2 800 MWh, vilket motsvarar en minskning av koldioxidutsläpp med 313 ton. Om alla föreslagna åtgärder genomförs innebär det en årlig enegibesparing på 15 600 MWh, motsvarande 1 900 ton koldioxid.

Klimatinformation till fastighetsägare och lägenhetsinnehavare del 3, Konsumera smartare

Projektet slutrapporterades i MHN 2008-11-18 p 24

Slutrapport 2005-000315-206, Klimatinformation till fastighetsägare och lägenhetsinnehavare (Konsumera smartare)

Konsumera smartare och minska växthuseffekten var ett framgångsrikt projekt som pågick 2005 – 2008. I projektet har förvaltningen under en treårsperiod gett råd och information till 50 hushåll om deras möjligheter att minska sina utsläpp av växthusgaser från den dagliga konsumtionen. Hushållens utsläpp beräknades i början och slutet av projektet. De 17 hushåll som genomförde båda beräkningarna minskade i genomsnitt sina växthusgasutsläpp med drygt 20 procent, vilket motsvarar ca 1 100 kg koldioxid per person och år. De beräkningar som gjorts inom projektet visar att cirka 80 procent av växthusgasutsläppen hos deltagande hushåll kommer från framställning och transport av de varor hushållen konsumerar medan cirka 20 procent kommer från el, värme och bränsle från transporter. De hushåll som deltagit i projektet har visat att man som medborgare kan göra stora minskningar av sina växthusgasutsläpp med relativt enkla åtgärder om bara kunskap finns. Genom information till medborgarna om utsläpp av växthusgaser kopplat till olika konsumtionsval kan kommuner ge ett viktigt bidrag till klimatarbetet.

Projektet har fått stor uppmärksamhet. De uppsatta målen har nåtts genom att projektet har - utvecklat en databas för mätning av växthusgaser och energi för konsumtionsvaror - 50 hushåll har fått stöd och möjlighet att skaffa sig kunskaper. Goda exempel har spridits via Internet och massmedia.

Projektet har lyft fram och synliggjort den dolda energi som finns i alla varor och tjänster enligt ett livscykelperspektiv. Deltagarna har förändrat sitt vardagsbeteende och sin konsumtion på ett högst påtagligt sätt. Den webbaserade studiecirkeln Smarta steg med litteratur, seminarier, workshops och studiebesök har uppskattas mycket av deltagarna. Projektet har också bidragit till den allmänna klimatdebatten genom att medverka till att media har lyft klimat-, konsumtions- och livsstilsfrågor. Över 80 gånger har de deltagande familjerna deltagit i olika media och berättat om klimatsnäla val och om projektet.

Klimatjakt för stadens verksamheter och företag

Projektet slutrapporterades i MHN 2008-01-31 p 14n

Slutrapport Dnr 2005- 002163-206 nr 39 Klimatjakt för stadens verksamheter och företag

Klimatjakten var en webbaserad kunskapstävling för bolag och förvaltningar i Stockholms stad som genomfördes 2005 – 2007. Lagen tävlade mot varandra och genomförde klimatåtgärder som skulle leda till minskade utsläpp. Totalt deltog 66 lag i lilla och stora klimatjakten. Syftet med lilla Klimatjakten var att prova hela konceptet och förbättra det.

Förutom lag från stadens förvaltningar deltog ett externt lag – Fortum.

Under hela tävlingen har man beräknat att 553 ton koldioxid sparats genom gjorda åtgärder. Besparingen i staden blev 1,2 miljoner kronor genom bland annat minskad el- och vattenförbrukning, minskade transporter samt miljöanpassade resor.

Erfarenheter från projektet var att många lärde sig hitta på stadens intranät och hemsida. Samarbete mellan bolag och förvaltningar ökade. Kunskap om klimatfrågan har ökat, vilket lett till ökad handling och agerande för att minska arbetsplatsens och den egna miljöpåverkan.

Energieffektivisering inom staden. Projektet avrapporterades i MHN 2007-11-20
Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholms stad år 2015.
Dnr 2007-002334-213 A39 delprojekt D, Energieffektivisering inom staden

Utredning för att se hur man kan minska växthusgasutsläpp.
Miljöborgarrådet Ulla Hamilton tillsatte en utredning för att se vad som kan göras i Stockholm för att minska utsläppen av växthusgaser med ytterligare 25 % mellan 2005 och 2015. Om Stockholm når målet kommer utsläppen av växthusgaser att ha minskat med drygt 40 % mellan 1990 och 2015.

Syftet var att undersöka vad som krävs samt ge förslag på kostnadseffektiva åtgärder för att nå utsläppsminskningar till nivån 3 ton CO₂e per stockholmare 2015.

Utredningen visar att åtgärder inom alla sektorer för att minska utsläppen i staden som helhet krävs. Framst behöver arbetet inom transportsektorn samt arbetet med att minska elanvändningen intensifieras. Strukturella åtgärder för att minska utsläppen inom el- och transportsektorn bedöms bli svårare att genomföra ju senare de startar.

Resultatet från projektet har använts inför beslut om energieffektiviseringar i stadens verksamheter. Projektet har inte direkt påverkat införandet av ny teknik men beslut som baseras på utredningen kommer troligtvis att resultera i nya tekniska lösningar för energieffektivisering i stadens egna verksamheter. Energicentrum arbetar vidare med de besparingsförslag som framkommit i utredningen.
Rapporten var underlag till rapporten Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholms stad år 2015.

KlimatAkuten

Slutrapport se bilaga 2:1 Slutrapport Dnr 2005-002093-206 A39 delprojekt C KlimatAkuten

Skolprojektet KlimatAkuten startade 2005 och har efter förlängning pågått till och med 2009. Projektet vände sig från början framför allt till högstadie- och gymnasieskolor men har sedan utvidgats även till andra stadier. Projektet har nått ca 100 skolor och 9 000 elever. Projektet har producerat en lärarhandledning samt haft lärarutbildningar, workshops och klimatlektioner i skolan. Studieplanen ger stora möjligheter att i alla ämnen konstruktivt ta upp klimatfrågan.

Projektet har också tagit fram Energikollen, ett material som hjälper skolan att räkna ut energianvändningen och att göra en plan för att minska den. Där går man igenom allt från belysning till transporter till och från skolan. På ett enkelt sätt räknar sedan skolan ut hur mycket pengar och koldioxid den kan spara. Resultatet blir en handlingsplan med åtgärder

De första två åren hölls ett populärt klimatparlamentet och det samt de föreläsningar som hållits ute på skolor har haft inriktningen att ge verktyg till elever, lärare och föräldrar att se möjligheter och visa på bra exempel på hur man kan minska sin energianvändning. Elever och lärare har fått möjlighet att vara med på Tekniska museets energi- och klimattema, se utställningen Rädda historien på Historiska museet samt den specialproducerade pjäsen Uppdrag klimat på Stadsteatern. I konceptet har även utställningen Uppdrag klimat på Naturhistoriska museet ingått. Arbetet varit utvecklande och tillgodosett ett stort behov ute på skolorna i detta viktiga ämne. Många elever mailar och söker hjälp, och skolor hör av sig för att få stöd i sin klimatundervisning. Detta kommer att fortsätta efter projektet slut, eftersom skolorna har uppmärksammat att möjligheten finns.

Klimatpakten

Slutrapport bilaga 2:2 Dnr 2008-0001655-206 A39 Delprojekt E Klimatpakten

Klimatpakten är ett samarbete mellan Stockholms stad och företag verksamma i Stockholmsregionen och initierades 2007 av miljöborgarrådet Ulla Hamilton. Syftet är att erbjuda en arena för företag att lyfta fram goda exempel och nya spännande lösningar för en minskad klimatpåverkan.

Alla som är med i klimatpakten rapporterar årligen hur det går med arbetet att energieffektivisera och minska utsläppen av växthusgaser. Rapporteringen redovisas i Klimatpaktens årsrapport som publiceras i samband med Klimatpaktens årliga konferens.

Den första Klimatpakten undertecknades den 27 september 2007 av miljöborgarrådet Ulla Hamilton, tillsammans med representanter från Taxi Stockholm, Vasakronan, Shell Sverige, Telia, HSB Stockholm, Nybergs Deli och Wistrands Advokatbyrå. 2008 hade medverkande företag vuxit till 31 och 2009 är ca 100 företag med i Klimatpakten. Huvudtalare på konferensen 2009 var Pär Larshans, hållbarhetschef för Max Hamburgare, som utsågs till Årets gröna kapitalist 2008, och Svante Axelsson på Naturskyddsföreningen.

Årsrapporterna visar hur företagen och staden arbetar mot samma mål - att minska klimatpåverkan. Det handlar om allt från smarta lösningar för att minska trafikens klimatpåverkan till hur man bygger helt nya klimatsmarta stadsdelar.

Klimatpakten fortsätter sitt arbete under 2010 inom ramen för miljöförvaltningens klimatarbete.

Klimatneutrala Stockholmare

Slutrapport bilaga 2:3 Dnr 2008-000738-206 Klimatneutrala Stockholmare

Projektet Klimatneutrala stockholmare informerar om Stockholms stads klimatarbete och vad stockholmare själva kan göra för att minska sina växthusgasutsläpp. Målgrupp är alla personer som bor och/eller verkar i staden. Projektet genomförs främst i fyra temakampanjer som ska ge fakta och inspiration till åtgärder inom hemmet, arbetsplatsen, resandet och konsumtionen.

Klimp-finansiering gör att projektet fortsätter till juni 2011 då slutrapportering sker.

Hösten 2008 skrev miljöförvaltningens klimatcoach Örjan Lönngren klimattips varje vecka i tidningen Stockholms City. En annonskampanj genomfördes i tunnelbanan på temat klimatsmart jul.

Våren 2009 genomfördes temakampanjen hemmet. Handboken Klimatsmart i hemmet togs fram och delades ut till alla 437 000 hushåll i Stockholms stad. Annonsering gjordes i tunnelbanan och i lokaltidningen Mitt-i samt på stockholm.se. Utvärdering visar att drygt hälften av de som läst handboken anser de fått användbara råd.

Skriften ”Stockholms stads klimatarbete” skrevs och trycktes på svenska och på engelska. Den beskriver stadens klimatmål och verksamheternas klimatarbete. Skriften har fått stor spridning såväl nationellt om internationellt.

Hösten 2009 genomfördes temakampanjen arbetsplatsen. Ett lunchseminarium med klimatfokus arrangerades i Stockholms stadshus med 180 företagsledare från 110 stockholmsbaserade företag. Annonsering skedde på Stockholm Business Regions webbsida samt i Dagens industri. Utvärdering visar att deltagarna därefter har infört åtgärder i företaget för att minska energianvändningen.

PDF-filen Klimatsmart på kontoret med klimattips för företag i Stockholm togs fram för webben och finns tillgänglig för nedladdning.

I samarbete med Veckans Affärer genomfördes ett nationellt seminarium med klimatfokus och prisutdelning av Årets Gröna Kapitalist i Stockholms stadshus med 380 företagsledare i medelstora och större bolag. I samband med eventet annonserades i tre nummer av Veckans Affärer. Veckans affärers gröna nummer skickades ut till 2000 företag i Stockholm.

En webb-baserad klimatprofil för individer (Klimatkontot) togs fram i samarbete med IVL. En miljökalender för 2010 som distribueras till stadens samtliga hushåll togs fram i samarbete med trafikkontoret och Stockholm Vatten AB.

Projektet fortsätter under 2010 med temakampanjen om resande under våren och om konsumtion/shopping under hösten.